

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจความคิดเห็นของผู้ป่วย พยาบาลและผู้บริหาร
การพยาบาลในโรงพยาบาลตำรวจ เกี่ยวกับคุณภาพการพยาบาลในโรงพยาบาลตำรวจ ดำเนิน
การวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ผู้ป่วย ได้แก่บุคคลที่เข้ารับการรักษาสุขภาพในโรงพยาบาลตำรวจในหอผู้ป่วย
อายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชกรรม ทั้งที่เป็นผู้ป่วยสามัญและผู้ป่วยพิเศษ เท่านั้น
และเข้ารับการรักษาพยาบาลในช่วงเดือนกันยายน ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2531 จาก
หอผู้ป่วย 20 แห่งมีจำนวนผู้ป่วย 671 คน

พยาบาล ได้แก่พยาบาลประจำการของโรงพยาบาลตำรวจที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย
อายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชกรรม รวม 20 แห่ง และเป็นผู้นำเรีการศึกษายาบาล
ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพพยาบาล ชั้น 1 จาก สภายาบาล มีพยาบาลที่ปฏิบัติงานใน
ช่วงเดือน กันยายน ถึงเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2531 จำนวน 211 คน

ผู้บริหารการพยาบาล ได้แก่ ผู้ตรวจการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงาน
ควบคุมและนิเทศการปฏิบัติการพยาบาลประจำหอผู้ป่วย อายุรกรรม ศัลยกรรม สูติรีเวชกรรม
ทั้งหมด 20 แห่ง ช่วงเดือน กันยายน ถึงเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2531 จำนวน 26 คน

ตัวอย่างประชากร

2.1 สุ่มจากหอผู้ป่วย 20 แห่ง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย กำหนดอัตรา

ส่วนร้อยละ 25 ของประชากร ได้ตัวอย่าง ผู้ป่วย 200 คน

2.2 พยาบาล เป็นพยาบาลประจำการทุกคนที่ปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยทั้ง 20 แห่งได้จำนวนพยาบาล 211 คน

2.3 ผู้บริหารการพยาบาล ได้ผู้ตรวจการทุกคนในหอผู้ป่วย 20 แห่ง รวมจำนวนผู้ตรวจการ 6 คน และหัวหน้าหอผู้ป่วยแต่ละ 1 คน รวม 20 คน รวมจำนวน ผู้บริหารการพยาบาล 26 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการพยาบาล
2. สัมภาษณ์ผู้ป่วย พยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยรวมทั้งผู้ตรวจการพยาบาล เกี่ยวกับคุณภาพการพยาบาล
3. กำหนดขอบเขตของเนื้อหาโดยใช้กระบวนการพยาบาลและจากการศึกษาในข้อ 1 และ 2 แบ่งเนื้อหาเป็น 4 ส่วน คือ
  - 1 การประเมินปัญหาหรือความต้องการของผู้ป่วย
  - 2 การวางแผนการพยาบาล
  - 3 การนำแผนการพยาบาลไปปฏิบัติ
  - 4 การประเมินผลการพยาบาล
4. สร้างแบบสอบถาม เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามประเด็นหลักของกระบวนการพยาบาลทั้ง 4 ส่วน ในข้อ 3 ได้ข้อคำถามทั้งสิ้น 54 ข้อคำถาม
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน นิจารณา

ความเหมาะสมของเนื้อหาและสำนวนภาษา ได้ข้อคำถามที่เหมาะสมจำนวนทั้งสิ้น 51 ข้อ แบ่ง
ออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1. ความสามารถในการประเมินปัญหา หรือความ
ต้องการของผู้ป่วยประกอบด้วยคำถาม 4 ข้อ

ส่วนที่ 2. ความสามารถในการวางแผนการพยาบาล ประกอบด้วย
คำถาม 2 ข้อ

ส่วนที่ 3. ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล แบ่งออก
เป็น 5 ด้าน คือ

1. ผู้ป่วยได้รับการดูแลในกิจวัตรประจำวัน ประกอบด้วย
คำถาม 5 ข้อ

2. ผู้ป่วยได้รับการปฐมพยาบาล เมื่อเริ่มเข้ารับการรักษ
ประกอบด้วยคำถาม 7 ข้อ

3. ความสุขสบายและความสะดวกตามสภาวะการเจ็บป่วย
ประกอบด้วยคำถาม 10 ข้อ

4. ผู้ป่วยได้รับการดูแลรักษาและการสอนผู้ป่วยในขณะรับ
การรักษาในโรงพยาบาล ประกอบด้วยคำถาม 14 ข้อ

5. การเตรียมผู้ป่วยก่อนกลับบ้าน ประกอบด้วยคำถาม
6 ข้อ

ส่วนที่ 4. ความสามารถในการประเมินผลการพยาบาล
ประกอบด้วย คำถาม 3 ข้อ

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับ ผู้ป่วย พยาบาลและผู้บริหาร
การพยาบาลที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่าง

7. ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถาม

8. นิยมแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเรียบร้อยเพื่อใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัย

แบบสอบถามทั้งฉบับมีความเที่ยงชนิด ความสอดคล้องภายใน โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (∞ Coefficient) ของ ครอนบาค ได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มที่เป็นตัวอย่างประชากร

ผู้ตอบ	ความเที่ยงชนิดสัมประสิทธิ์แอลฟา
ผู้ป่วย	0.94
พยาบาล	0.96
ผู้บริหารการพยาบาล	0.95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขออนุมัติผู้บังคับการ โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลใน โรงพยาบาลตำรวจ โดยผ่านบัณฑิตวิทยาลัย หลังจากได้รับอนุมัติแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ให้หัวหน้าหอผู้ป่วยและผู้ตรวจการพยาบาลด้วยตนเองพร้อมทั้งชี้แจงวิธีการตอบแบบสอบถาม จากนั้นขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าหอผู้ป่วย แจกแบบสอบถาม ให้พยาบาลประจำการ สำหรับผู้ป่วยในหอผู้ป่วย ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ผู้ป่วยที่มีปัญหาในการตอบแบบสอบถาม เช่น อ่าน หรือเขียนไม่สะดวก ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ ตามแบบสอบถามด้วยตนเองใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 30 วัน ได้แบบสอบถามคืนรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่างประชากร	แจกไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้ป่วย	200	165	82.50
พยาบาล	211	172	81.52
ผู้บริหารทางการพยาบาล	26	26	100.00
รวม	437	363	83.07

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวม ได้มาตรวจให้คะแนน รวมคะแนนแบบสอบถามแต่ละฉบับ และวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพการพยาบาล ตามการรับรู้ของผู้ป่วย พยาบาลและผู้บริหารการพยาบาลมีรายละเอียดดังนี้

1. เกณฑ์การให้คะแนน การให้คะแนนคุณภาพการพยาบาลในแต่ละข้อคำถามตามแบบสอบถามที่แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

การปฏิบัติงานของพยาบาล	อยู่ในระดับ ดีมาก	ให้เท่ากับ 4 คะแนน
การปฏิบัติงานของพยาบาล	อยู่ในระดับ ดี	ให้เท่ากับ 3 คะแนน
การปฏิบัติงานของพยาบาล	อยู่ในระดับ พอใช้	ให้เท่ากับ 2 คะแนน
การปฏิบัติงานของพยาบาล	อยู่ในระดับ ไม่ดี	ให้เท่ากับ 1 คะแนน
การปฏิบัติงานของพยาบาล	อยู่ในระดับ ไม่ได้ทำให้	เท่ากับ 0 คะแนน

2. คำนวนค่าเฉลี่ยของน้ำหนักคำตอบในแต่ละข้อคำถามและแปลความหมาย

ดังนี้

ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 0.50 แปลความหมายว่า ผู้ป่วย พยาบาลและผู้บริหารการพยาบาล มีความเห็นว่า พยาบาลไม่ได้ทำกิจกรรมการพยาบาลนั้นหรือทำน้อยมากจนผู้ตอบรู้สึกว่าได้ทำ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 0.50-1.49 แปลความหมายว่า ผู้ป่วย พยาบาลและผู้บริหารการพยาบาลมีความคิดเห็นว่า พยาบาลทำกิจกรรมการพยาบาลนั้น คุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ไม่เหมาะสม

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.50-2.49 แปลความหมายว่า ผู้ป่วย พยาบาล และผู้บริหารการพยาบาล มีความคิดเห็นว่า พยาบาลทำกิจกรรมการพยาบาลนั้น คุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ใน เกณฑ์พอใช้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-3.49 แปลความหมายว่า ผู้ป่วย พยาบาล และผู้บริหารการพยาบาล มีความคิดเห็นว่า พยาบาลทำกิจกรรมการพยาบาลนั้น คุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50-4.00 แปลความหมายว่า ผู้ป่วย พยาบาล และผู้บริหารการพยาบาล มีความคิดเห็นว่า พยาบาลทำกิจกรรมการพยาบาลนั้น คุณภาพการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก

3. เปรียบเทียบความแตกต่าง ของการให้น้ำหนักคุณภาพของการพยาบาล ในโรงพยาบาลตำรวจระหว่างความคิดเห็นของผู้ป่วย พยาบาลและผู้บริหารการพยาบาล โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1. ความสามารถในการประเมินปัญหาของผู้ป่วย
2. ความสามารถในการวางแผนการพยาบาล
3. ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล
4. ความสามารถในการประเมินผล

โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญ จะทดสอบภายหลัง เป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (SCHEFFE')

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย